

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)

на тему: **«Резерви та шляхи підвищення прибутку підприємства (на прикладі ТОВ «Агроінвест»)»**

Виконавець:

студент факультету ЦЗФН
Іванов С.І.
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Малишко В.С.
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2019

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні аспекти аналізу формування прибутку на підприємстві	5
1.1 Поняття прибутку підприємства та основи його формування	5
1.2 Класифікація видів прибутку підприємства	8
1.3 Шляхи управління прибутком підприємства	12
Розділ 2. Аналіз прибутку на підприємстві	31
2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства ТОВ «Агроінвест»	31
2.2 Аналіз прибутку на Підприємстві ТОВ «Агроінвест»	42
Розділ 3. Шляхи підвищення прибутку підприємства ТОВ «Агроінвест»	54
3.1 Резерви підвищення прибутку підприємства ТОВ «Агроінвест»	54
3.2 Шляхи підвищення прибутку підприємства ТОВ «Агроінвест»	58
3.3 Оцінка ефективності запропонованих шляхів підвищення прибутку ТОВ «Агроінвест»	62
Висновки	79
Список використаної літератури	84

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Діяльність підприємств, що відповідає потребам ринкової економіки, повинна приносити їм прибуток. Прибуток є кінцевим фінансовим результатом господарської діяльності підприємства. Його значення полягає в тому, що він є стержнем та рушійною силою економіки ринкового типу, основним збуджуючим мотивом діяльності підприємців. Подальший розвиток ринкової економіки потребує від підприємств раціонального і економічно обґрунтованого підходу до планування своєї діяльності, визначення фінансової і виробничої політики та аналізу й оцінки отриманих результатів. Слід зазначити, що сучасний стан української економіки є недостатньо стійким: існує потреба в удосконаленні як управління діяльністю господарюючих суб'єктів в цілому, так і їх прибутком. Це потребує розроблення його теоретичного та практичного системно-орієнтовного підґрунтя.

На думку вітчизняних економістів, управління прибутком - це процес ухвалення управлінських рішень по всіх аспектах господарської діяльності, що стосуються формування, розподілу і використання прибутку. При моделюванні процесів управління звичайно розглядають їх три типи: відкрите або розімкнене, замкнуте або управління із зворотним зв'язком і адаптивне.

Проблемам гнучкого, адаптивного управління фінансовими результатами діяльності підприємства присвячені праці багатьох відомих учених таких як: Кучеренко Т., Турило А. М., Зінченко О. А., Мазурок П. Л., Уткіна Н. В., Пласкова Н. С., Шелудько В.М., Хотомлянський О. Л., Знахуренко П. А., Філіна Г.І., Філімоненков О.С., Терещенко О. О., Савицька Г.В., Поддєрьогін А.М., Мартюшева Л.С., Осипов В.І, Меренкова Л.О., Крамаренко Г.О., Чорна О.Є., Дієсперов В.С., Герасимчук З.В., Воловець Я.В., Аранчій В.І., Чумак В.Д., Смолянська О.Ю., Черненко Л.В. та ін. Значної уваги цій проблемі приділено І.А. Бланком. Певним здобутком його дослідження є методологічні основи формування систем забезпечення управління прибутком: організаційного та

інформаційного забезпечення, системи і методи аналізу, планування та внутрішнього контролю.

Не дивлячись на значний об'єм робіт, в яких розглядаються різні аспекти управління фінансовими результатами на промислових підприємствах, цілий ряд теоретичних і практичних питань, пов'язаних з даною проблемою, залишаються дискусійними і вимагають додаткового вивчення.

Метою даної дипломної роботи є визначення сутності прибутку, та розробка рекомендацій щодо підвищення резервів прибутковості підприємства.

Реалізація поставленої мети зумовила необхідність вирішення наступних **задач**:

- дослідження поняття прибутку, основи його формування;
- висвітлення класифікацій видів прибутку підприємства;
- розгляд шляхів і інструментів управління прибутком підприємства;
- проведення аналізу фінансового стану підприємства;
- проведення аналізу форм прибутку підприємства;
- обґрунтування пропозицій щодо резервів підвищення прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження є показники прибутку ТОВ «Агроінвест».

Предметом дослідження є механізм та принципи підвищення прибутковості підприємства.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та інші нормативні документи, що регламентують діяльність підприємств в Україні, статистичні матеріали, звіти підприємства, навчальна література, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теми дослідження.

Структура і обсяг дипломної роботи. Робота складається із вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

ВИСНОВКИ

Отже, за результатами дослідження по темі дипломної роботи «Оцінка резервів та шляхи збільшення прибутку підприємства» зробимо наступні висновки:

Прибуток є найважливішим показником, який узагальнено характеризує виробничо-фінансову діяльність підприємства. В отриманому прибутку відображається виконання таких важливих якісних показників, як підвищення продуктивності праці, зниження собівартості та підвищення якості продукції, використання виробничих фондів. Прибуток є основним джерелом розширення основних і оборотних фондів, дієвим фактором, який стимулює (шляхом створення та використання фондів економічного стимулювання) до досягнення якомога вищих показників виробництва, джерелом доходів Державного бюджету.

Доведено, що в умовах дії ринкових відносин, для прийняття управлінських рішень на рівні підприємства і розрахунку загальнодержавних статистичних показників важливого значення набуває інформація про фінансові результати. Важливість показника прибутку (збитку) для різних користувачів підтверджує об'єктивну потребу запровадження єдиних принципів, методологічних засад визнання доходів та витрат.

З метою підвищення ефективності управління прибутковістю підприємству необхідно систематично здійснювати аналіз формування, розподілу та використання прибутку. Результати аналізу фінансових результатів мають важливе значення не тільки для підприємства, а й для зовнішніх користувачів: фінансових органів, комерційних банків, податкових органів, акціонерів, власників, менеджерів тощо.

Обґрунтовано, що правильне і достовірне визначення фінансового результату забезпечується через використання загальноприйнятих принципів визнання доходів, витрат і їх розподілу за звітними періодами. Це уможливорює однакову інтерпретацію показників фінансової звітності різними користувачами.

За результатами другого розділу дипломної роботи можна зробити наступні висновки по підприємству ТОВ «Агроінвест»:

Із збільшення обсягу виробленої продукції збільшилась собівартість на 2107 тис. грн. по відношенню до 2016р. Крім того, на її величину суттєво вплинули збільшення цін на сировину, тарифів на енергію, збільшення мінімального рівня заробітної плати.

Ріст виручки в 2017 році склав 3904 тис. грн до 2015 року (або 28,32%), але за рахунок зростання адміністративних витрат та витрат на збут, чистий прибуток в 2017 році зменшився на 452,25 тис. грн або на 15,77% у порівнянні з 2015 роком.

Також слід відмітити зростання вартості основних виробничих фондів. Зросла також кількість промислового персоналу на підприємстві, що викликано розширенням виробничої бази підприємства.

У динаміці зазначено зменшення значення показника маневрування функціонуючого капіталу - у 2017 р. в порівнянні із попередніми роками. В даному випадку зниження цього показника характеризується негативно оскільки в 2017р. у підприємства активи менші чим поточні зобов'язання. Для нормально функціонуючого підприємства цей показник змінюється в межах від 0,3-1, в нашому прикладі в 2017р. він нижче норми, тобто немає запасу. Відмічено збільшення долі оборотних коштів в активах: так у 2017 р. вони збільшились на 0,015 порівняно з 2015 р. та на -0,018 відносно 2016р. Про деякі труднощі фінансового стану підприємства свідчить значення коефіцієнта загальної ліквідності: чим вищий цей показник, тим кращий фінансовий стан

підприємства. Значення цього показника у 2017р. нижче норми, яке коливається в межах 1,5-2,5. Про деякі труднощі фінансового стану підприємства свідчить значення коефіцієнта загальної ліквідності: чим вищий цей показник, тим кращий фінансовий стан підприємства. Значення цього показника у 2017р. нижче норми, яке коливається в межах 1,5-2,5. Це означає, що підприємство нездатне погасити свої борги за рахунок результатів своєї діяльності, а саме на кожну гривню короткострокових зобов'язань припадало 0,66 гривні поточних активів. Так, у 2017 р. коефіцієнт загальної ліквідності зменшився на 0,041 відносно 2016р. та зріс на 0,076 відносно 2015 р. відповідно.

У нашому випадку у 2017р. спостерігається значення коефіцієнта швидкої ліквідності нижче норми. Найбільш жорстким критерієм платоспроможності і ліквідності підприємства є коефіцієнт абсолютної ліквідності. В 2017 р. значення цього показника нижче норми, яка коливається в межах 0,2-0,35, і склав 0,087, що вище від 2015-2016рр. на 0,032 та 0,05 відповідно. Це свідчить про те, що у підприємство немає достатньої кількості грошових коштів, і частина короткострокових зобов'язань не може бути покрита негайно за їх рахунок.

у 2017р. фінансовий стан підприємства можна вважати залежним від зовнішніх інвесторів. Про такий стан свідчить і значення коефіцієнта фінансової залежності, а саме: в динаміці його значення змінилося від 2,25 у 2015 р. до 2,47 у 2017р.

Найбільшу питому вага у 2015-2017рр. займають доходи, отримані в результаті операційної діяльності (відповідно 86,83%, 90,46%), з них виторг від реалізації продукції становить 74,2%, 96,3%.

Інші види прибутків (від інвестиційної й фінансової діяльності) займають незначну частину загальних доходів підприємства. Така структура доходів є нормальною для промислового підприємства, тому що саме операційна

діяльність, насамперед, реалізація продукції, повинна бути основним джерелом доходів.

Дані про структуру витрат на підприємстві (рис.2.4) показують, що зменшилась частка витрат на оплату праці – на 2,4% до 3,75%, зменшились також операційні витрати – від 2,98% до 2,57% - на 0,41%.

За рахунок зменшення часток інших витрат на підприємстві зростає частка матеріальних витрат – на 3,4% до 91,89%, що свідчить про високу матеріалоемність виробництва. Зазначені тенденції щодо збільшення частки матеріальних витрат (зростання абсолютної кількості яких викликано об'єктивними процесами в економіці України) за рахунок інших статей витрат свідчить про вдале управління операційною діяльністю підприємства.

Отже, проведені розрахунки свідчать про ефективність та прибутковість операційної діяльності підприємства, яка тим не менш потребує вдосконалення для забезпечення рівномірного розвитку

Для підвищення прибутковості на ТОВ «Агроінвест» запропоновано ряд заходів:

Для покращення управління оборотними активами застосовано розрахунковий механізм моделі EOQ засновано на мінімізації сукупних операційних витрат на закупівлю й утримання запасів на підприємстві.

Виходячи з проведених розрахунків, розмір замовлення підприємством сировини становитиме в грошовому виразі 130 тис. грн. При цьому слід робити 9 таких замовлень. Використання даної моделі дозволяє підприємству забезпечити безперебійний процес виробництва і реалізації продукції при мінімізації поточних витрат із обслуговування запасів.

Важливою складовою оборотних активів є дебіторська заборгованість, управління якою є одним із найважливіших і одночасно складніших процесів на підприємстві. Для ухвалення рішень стосовно надання кредиту кількість

продажів у натуральному виразі має зрости не менш ніж на 376 одиниць. Отже, надані моделі можуть широко використовуватися підприємствами при управлінні оборотними активами.

На даних ТОВ «Агроінвест» проведено оцінку ефективності фінансування оборотних коштів підприємства на умовах надання ним комерційного кредиту своїм покупцям та фінансування за умови використання послуги факторингу. Використання факторингу для підприємства ТОВ «Агроінвест» буде мати ряд переваг, серед яких: отримання додаткового прибутку від збільшення обсягу продажу; економія на витратах на банківське кредитування (витрати на оформлення кредиту та застави, проценти, витрати на мобілізацію коштів на погашення заборгованості за кредитом); економія за рахунок можливості купівлі товару у постачальників за більш вигідною ціною внаслідок можливості скорочення терміну оплати.

Додатково запропоновано підвищити ціни на ряд послуг. Зазначені заходи підвищать чистий прибуток на 199,62 тис.грн.. Запропоновано підвищення інших операційних доходів завдяки підвищенню ціни контракту оренди трьох складських приміщень. Зазначені заходи підвищать чистий прибуток на 52,8 тис.грн.

Отже, запропоновані заходи на підприємстві ТОВ «Агроінвест» дадуть можливість більш ефективно управляти фінансовими активами та коштами, підвищити прибутковість та конкурентоспроможність, збільшити обсяг виробництва і реалізації продукції, в кінцевому підсумку покращити фінансові результати господарської діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України від 28 червня 1996. Закон України // Офіційне видання. - К., 1996.
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради (ВВР, 2003, N18, N19-20, N 21-22, ст.144.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №3 «Звіт про фінансові результати». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87 // Все про бухгалтерський облік. - 2002 р. - № 84 (751). - С. 10.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №15 «Дохід». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. N 290.
5. Абротина М. С. Экономика предприятия: учебник / Абрютина М. С. – М.: Дело и Сервис, 2004. – 528 с.
6. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Смолянська О.Ю., Черненко Л.В. Фінансова діяльність підприємств: Навч. посіб. К. Професіонал, 2004. - 240 с.
7. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І. Фінансова діяльність підприємств: Підруч. для студ. вузів 2-е вид., перероб. і доп. К. Либідь, 2002. - 383 с.
8. Бланк И. А. Управление прибылью / Бланк И. А. – [3-е изд.]. – К.: Ника-Центр, 2007. – 768 с.
9. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. – К.: Ника-Центр, 2004. – 656 с.
10. Бондар Н. М. Экономика підприємства: навчальний посібник / Бондар Н. М. – К. : А.С.К. 2004. – 400 с.
11. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.
12. Бухалков М. И. Внутрифирменное планирование: учебник / Бухалков М. И. – [2-е изд.]. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 400 с.

13. Бухгалтерський фінансовий облік; за ред. Ф. Ф. Бутинця – [7-е вид.]. – Житомир : Рута, 2006. – 832 с.
14. Власова Н.О. Фінанси підприємств: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / Н. О. Власова, О. А. Круглова, Л. І. Безгінова; М-во освіти і науки України, Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 272 с.
15. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посіб. К. Алерта, 2005. - 199 с.
16. Выверец А. Д. Экономика предприятия: учебник / Выверец А. Д. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 543 с.
17. Гаврилюк В.П. Доходи в системі обліково-аналітичного забезпечення підприємств // Економіка АПК. 2007. - № 12. – С. 113-117.
18. Гриньова В.М., Корда В.О. Фінанси підприємств: Навч. посіб. 3-є вид., стер. – К.: Знання-Прес. – 2006. – 423с.
19. Грузинов В. П. Экономика предприятия (предпринимательская): учебник / Грузинов В. П. – [2-е изд.]. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 795 с.
20. Дієсперов В.С. Рентабельність і дохідність // Економіка АПК. 2008. - № 6. – С. 57-63.
21. Економіка підприємств. Посібник / За ред. Л.С. Харіна. – Тернопіль.: Економічна думка, 2000. - 500 с.
22. Економіка підприємства: підручник; за заг. ред. Н. М. Ушакової. – К.: Київський нац. торг.-економ. ун-т, 2005. – 569 с.
23. Економічний аналіз: Навч. посібник/ Під.ред. Чумаченка М. Г. – К., 2003 – 556с.
24. Зуб А.Т. Стратегический менеджмент: учебник; Моск. гос. ун-т им. М.В. Ломоносова, Фак. гос. упр. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Проспект: Велби, 2008. - 432 с.
25. Казуева Т.С. Управление доходами и расходами предприятия: учеб. пособие - М.: Дашков и К., 2008. - 192 с.
26. Костенко Т.Д., Підгора Є.О. Рижиков В.С., Панков В.А., Герасимов А.А.,

- Ровенська В.В. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури. 2005. - 400 с.
- 27.Крамаренко Г.О. Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 520 с.
- 28.Кулішов В. В. Основи економічної теорії: підручник / Кулішов В. В.– Львів: Магнолія Плюс, 2005. – 516 с.
- 29.Мазурок П. Л. Аналітичне оцінювання фінансових результатів діяльності промислових підприємств України // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. - 2009. - № 5. - С. 114-119.
- 30.Манів З.О. Луцький І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник – К.: Знання, 2004. – 580 с.
- 31.Мартюшева Л.С., Меренкова Л.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Конспект лекцій Х. ІНЖЕК, 2006. - 184 с.
- 32.Мельник Л. Г. Маркетингова цінова політика: навчальний посібник / Мельник Л. Г., Старченко Л. В., Корінцева О. І. – Суми: Університетська книга, 2007. – 240 с.
- 33.Ніколаєва В. П. Класифікація доходів з операційної діяльності підприємства // Економіка АПК. 2009. - № 10. – С. 91-95.
- 34.Осипов В.І. Економіка підприємства: [підручник]. – Одеса: Маяк, 2005 – 720 с.
- 35.Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: Підручник. 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.
- 36.Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
- 37.Раицкий К.А. Экономика предприятия. – М.: ИВЦ «Маркетинг», 2000. – 346с.
- 38.Рижиков В.С, Панків В.А., Ровенська В.В. та ін. Економіка підприємства. - К.: Видавничий Дім „слово“, 2004. - 272 с.
- 39.Рудюк Л.В. Фінанси підприємств – 2: Навч. посіб. для дистанц. навч. – К.:

- Університет "Україна" 2006. – 186с.
- 40.Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : Навч. посіб. 2-е вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2005 - 662 с.
- 41.Скібіцький О.М. Стратегічний менеджмент: Навч. посіб.-К.: Центр навч. літ-ри, 2006.-312 с.
- 42.Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
- 43.Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: «Каравела», 2003. – 432с.
- 44.Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.
- 45.Типов В. И. Экономика предприятия: учебник / Титов В. И. – М.: Дашков и К, 2004. – 462 с.
- 46.Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. для студ. вузів 2-е вид., переробл. та доп. К. ЦУЛ, 2009. - 320 с.
- 47.Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / С.Я. Салила.- К.: Центр навч. літ-ри, 2006. - 274 с.
- 48.Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / За ред. проф.. Г.Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
- 49.Фурик В.Г. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для студ. вузів – Вінниця ВНТУ, 2006. – 132с.
- 50.Чуев И. Н. Экономика предприятия: учебник / И. Н. Чуев, Л. Н. Чечевицина. – М.: Дашков и К°, 2004 – 416 с.
- 51.Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навч.посібник. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.
- 52.Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2006. – 439с.
- 53.Школьник І.О. Боярко І.М., Сюркало Б.І. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студ. вузів - Суми Університетська книга, 2009. - 301 с.